

**VILKAVIŠKIO RAJONO
SUVALKIJOS (SŪDUVOS) KULTŪROS CENTRO-MUZIEJAUS
2019 M. VEIKLOS ATASKAITA**

I. ĮSTAIGOS VADOVO ŽODIS

Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centras-muziejus (toliau – Kultūros centras-muziejus) yra Savivaldybės biudžetinė kultūros įstaiga, aktualizuojanti, puoselėjanti bei propaguojanti istorinį, etnografinį, kultūrinį paveldą, sudaranti sąlygas profesionalaus meno sklaidai, tenkinanti sociokultūrinius bendruomenės poreikius.

Kultūros centras-muziejus įsikūręs Paežerių dvaro rūmuose. 1992 m. gegužės 5 d. Paežerių dvaro sodyba, kaip turinti architektūrinę, istorinę, urbanistinę bei kraštovaizdinę reikšmę, Kultūros paveldo departamento įtraukta į saugojamų objektų sąrašą ir įregistruota kaip respublikinės reikšmės kultūros vertybė (G252K).

Paežerių dvaro ansamblis įsikūręs strategiškai palankioje vietoje. Jis yra prie seno VIA Hanzos kelio Maskva-Minskas-Vilnius-Marijampolė-Karaliaučius-Varšuva. Be to, jis yra priemiesčio ir tarptautinės magistralės „Via Baltika“ laiko zonoje. Palanki geografinė padėtis, geras susisiekimas, Paežerių ežeras su rekreacine zona, greta esanti kavinė ir dviračių takas sudaro sąlygas plėtoti vietinį ir tarptautinį turizmą.

Įstaigos steigėjas ir savininkas – Vilkaviškio rajono savivaldybė. Savininko teises ir pareigas įgyvendinti institucija – Vilkaviškio rajono savivaldybės taryba.

Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centrai-muziejui pagal 2007 m. vasario 27 d. Valstybinės žemės panaudos sutartį Nr. P 39/2007-A-22 neatlygintinai laikinai naudotis perduota 12,0939 ha žemės sklypo, kadastrinis Nr. 3905/0004:326, ploto dalis 11,4371 ha.

Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centro-muziejaus direktorė – Jurgita Morozaitė. 2008 m. Vilniaus pedagoginiame universitete įgytas aukštasis universitetinis išsilavinimas – muzikos bakalauro laipsnis ir mokytojo kvalifikacija, 2016 m. Kauno technologijos universiteto Ekonomikos ir verslo fakultete baigta vadybos studijų krypties organizacijų vadybos šakos įmonių valdymo studijų programa ir įgytas organizacijų vadybos magistro kvalifikacinis laipsnis.

2019 m. vadovo išsikeltos veiklos metinės užduotys: suorganizuoti Paežerių dvaro ledo skulptūrų festivalį; įgyvendinti Paežerių dvaro sodybos kiaulidės, Vilkaviškio r. sav., Šeimenos sen., Paežerių k., Dvaro g. 6A, techninio projekto parengimo paslaugų pirkimą; suorganizuoti II-ąjį respublikinį Paežerių dvaro vaikų baleto šokio ir muzikos festivalį. Rezultatai pasiekti, įgyvendinti ir viršyti. Įvertinimas – gerai.

2019 m. Kultūros centre-muziejuje dirbo 22 darbuotojai, 22,7 etato (iš jų: kultūros ir meno darbuotojų – 15, kiti darbuotojai – 7). Kultūros ir meno darbuotojų išsilavinimas: aukštasis universitetinis – 11, aukštasis neuniversitetinis – 2, aukštesnysis – 2. 2019 m. 11 darbuotojų tobulino kvalifikaciją, dalyvavo kvalifikacijos kėlimo kursuose.

2019 m. siekiant įveiklinti Paežerių dvaro sodybos kiaulidės pastatą, parengtas „Kitos (ūkio) paskirties pastato (unik. Nr. 3999-2004-7052) Paežerių dvaro sodybos kiaulidės (KVR un. obj. k. 25714), Dvaro g. 6A, Paežerių k., Šeimenos sen., Vilkaviškio r. sav., paprastojo remonto, keičiant paskirtį į maitinimo“ (7.5) techninis projektas. Įgyvendinus techninio projekto sprendinius buvusiam dvaro kiaulidės pastate būtų teikiamos maitinimo paslaugos, kurios šiuo metu yra labai aktualios atvykstantiems turistams, taip pat šio pastato įveiklinimas leistų dar labiau populiarinti Kultūros centro-muziejaus veiklą, leistų teikti platesnio spektro paslaugas, atitinkančias atvykstančių turistų poreikius.

Didžiausia problema, su kuria susiduria Kultūros centras-muziejus, – tai skurdi materialinė bazė: reikia naujų baldų, naujo muzikos instrumento – fortepijono, kuriuo galėtų naudotis atlikėjai kamerinių renginių metu. Mažėjantis valstybės biudžeto finansavimas apsunkina kultūros projektų įgyvendinimą. Menkas privataus sektoriaus vaidmuo remiant kultūrą. Dėl mažų atlyginimų trūksta gerų kultūros ir meno specialistų. Trūksta ekspozicinių salių, nes darbuotojai sėdi fondų saugyklose,

fonduose netelpa eksponatai, daugelio jų neįmanoma parodyti lankytojams dėl vietos stokos. Dar viena iš problemų – lauko viešųjų tualetų trūkumas, ypač lauko renginių metu.

II. INFORMACIJA APIE ĮSTAIGOS VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMĄ

Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centro-muziejaus pagrindiniai veiklos tikslai: plėtoti kultūrinę, muziejinę, šviečiamąją, edukacinę ir informacinę veiklą, inicijuoti, rengti ir įgyvendinti kultūros bei meno projektus, tenkinti viešuosius socialinius ir kultūrinius bendruomenės poreikius, veikiant socialinėje, kultūros, švietimo srityse ir teikiant šių sričių paslaugas visuomenės nariams. Uždaviniai: tęsti muziejuje esančių vertybių konservavimo ir restauravimo darbus; modernizuoti muziejaus materialinę bazę; plėsti kultūrinės informacijos prieinamumą muziejaus svečiams; per edukaciją, renginius, parodas sudaryti sąlygas visuomenės pažintinei veiklai; kelti muziejaus darbuotojų kvalifikaciją; rengiant ekspozicijas ir parodas pasinaudoti užmegztu bendradarbiavimu su Švietimo, mokslo, nevyriausybinėmis, verslo, kitomis organizacijomis ir vietos bendruomenėmis.

Plėtojant kultūrinę, muziejinę, šviečiamąją veiklą 2019 m. gegužės mėnesį Paežerių dvaro sodyboje viešėjo Kroatijos Respublikos ambasadorius Lietuvoje Krešimiras Kedmenecas ir Lietuvos Respublikos kultūros ministras Mindaugas Kvietkauskas. Rudenį organizuojant Dvarų senovinės muzikos festivalį „Viva la musica“ atidarymo koncerte bendradarbiaujant su Kroatijos ambasada buvo pristatyta paroda „Kroatijos nematerialusis kultūros paveldas, įtrauktas į UNESCO sąrašą“ ir kroatų pianistės, mokslininkės Tamaros Jurkić Sviben koncertas.

Muziejaus nakties renginio, kuris vyko 2019 m. gegužės 17 d., metu oficinios pastatė, dalyvaujant skulptoriui K. Balčiūnui, buvo atidengtas Vilkaviškio rajono garbės pilietei, muziejaus mecenatei dailininkei M. B. Stankūnienei sukurtas biustas.

2019 m. liepos 27 d. Paežerių dvare vyko tiesioginės laidos „Labas rytas“ transliacija. Laidoje muziejininkas Antanas Žilinskas pasakojo apie dvaro tradicijas, papročius ir kitas neįtikėtinas istorijas. Iš Marijampolės buvo atvykusi kulinarė, kuri parodė gardų ir nesudėtingą jūros gėrybių receptą. Kalbėta apie vandens pramogas Vilkaviškyje. Pristatytos edukacinės programos, vedamos Kultūros centre-muziejuje.

Europos paveldo dienų renginio metu Paežerių dvaro rūmuose pristatyta paroda iš Mykolo Žilinsko paveikslų kolekcijos „Mecenato dovanos atvyksta į gimtinę“.

Pirmą kartą organizuotas renginys – moliūgų žibintų vakaras „Parke klaidžioja švieselės“, kuris sulaukė didelio susidomėjimo. Buvo išskaptuota ir uždegta apie 200 moliūgų. Nemažai moliūgų atnešė pavieniai žmonės, prisijungė visuomeninės organizacijos: Asociacija „Startas Vilkaviškio kraštui“, Vilkaviškio rajono Rotary klubas.

Švenčiant Lietuvos kariuomenės dieną Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai perskaitė daugiau nei tūkstančio 1918–1920 metų savanorių vardus. Šaulių gretas papildė ir šaulio priesaiką davė LR Seimo narys Kęstutis Smirnovas. Generolo Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai bei Lietuvos šaulių sąjungos Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės šauliai demonstravo karinę ginkluotę ir amuniciją, šauliai taip pat organizavo ir šaudymo užsiėmimus iš pneumatinių ir airsoft ginklų, Lietuvos kariuomenės Karo prievolės ir komplektavimo tarnyba pristatė savo veiklą bei organizavo kariškas estafetes. Buvo pristatyta profesionalaus Lietuvos kariuomenės kario, viršilos Ernesto Kuckailio knyga „Deklaracija“.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Departamento direktoriaus 2019 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. Į-150 pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo pažinimo sklaidos ir atgaivinimo programą leidinio „Iš Vilkaviškio miesto istorijos puslapių“ leidybai skyrė 2 000,00 Eur.

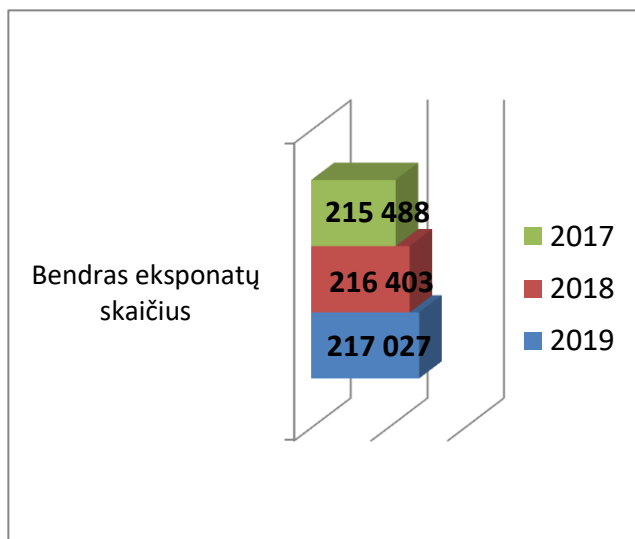
2019 m. išleisti du leidiniai: K. Inkratos ir L. Kupčinskienės parengta knyga „Iš Vilkaviškio miesto istorijos puslapių“, 1 000 egzempliorių tiražu, ir A. Mickevičienės knyga „Sugrįžimai... Vilkaviškio krašto etnografinės sodybos“.

Kultūros centro-muziejaus interneto svetainėje medžiaga nuolat papildoma ir atnaujinama. 2019 m. svetainę peržiūrėjo 68 758 lankytojai. Informacija apie Kultūros centro-muziejaus vykdomą veiklą ir organizuojamus renginius nuolat pateikiama Marijampolės, Vilkaviškio

regioninėje spaudoje, www.suduvosgidas.lt, www.filharmonija.lt, www.mususavaite.lt interneto tinklapiuose, Vilkaviškio rajono savivaldybės interneto tinklapyje, radijo stotyje „Kapsai“, per Marijampolės televiziją.

Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. B-IV-256 „Dėl Vilkaviškio rajono savivaldybės kultūros ir jaunimo priemonių finansavimo“ Kultūros centro-muziejaus renginiams skirta 12 310,00 Eur.

2019 m. gauti 624 vnt. eksponatų. Iš viso 2019 m. rinkiniuose buvo 217 027 eksponatai (žr. 1 pav.). 2019 m. suinventorintas 3 641 vnt. Tikraja verte įvertinti 12 997 eksponatai, jų vertė – 45 284,00 Eur.

1 pav.. Informacija apie turimų eksponatų skaičių 2017–2019 m., vnt.

Rajoniniame laikraštyje „Santaka“ išspausdinti 29 muziejininkų parengti straipsniai.

Muziejaus patalpose atnaujinta 1 ekspozicija: pakeista dailininkei, muziejaus mecenatei M. B. Stankūnienei skirta ekspozicija. Ledainės patalpose parengtos ir eksponuotos 8 parodos, panaudojant medžiagą iš muziejaus fondų.

Parengta 12 kilnojamųjų parodų, kurios eksponuotos: Vilkaviškio turizmo ir verslo informacijos centre, Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijoje, Klausučių bendruomenės namuose, Klampučių bendruomenės namuose, Vilkaviškio parapijos namuose, LŠS Vilkaviškio skyriaus būstinėje, Alvito bendruomenės namuose.

Parengtos leidybai knygos: A. Žilinsko istorinių apybraižų knyga „100 Vilkaviškio krašto istorijų“ ir A. Mickevičienės knyga „Sugrįžimai... Vilkaviškio krašto etnografinės sodybos“.

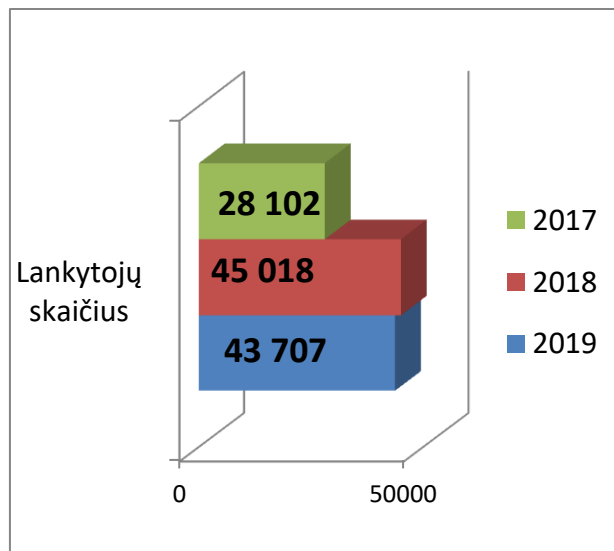
Atnaujintas edukacinių programų sąrašas. Skaityti 8 pranešimai renginiuose: „Vilkaviškio krašto vandens telkiniai“ (E. Rupeikienė), „A. J. Herbačiausko gyvenimas ir veikla“ (E. Rupeikienė), „Medicina Vilkaviškio krašte“ (E. Rupeikienė), „Vilkaviškiečiai nepriklausomybės kovose“ (A. Žilinskas), „Kai laisvės rytas aušo“ (A. Žilinskas), „Holokaustas Vilkaviškyje, aukos ir jų gelbėtojai“ (A. Žilinskas), „1000 Vilkaviškio krašto karių savanorių“ (T. Sušinskas), „Advento belaukiant“ (A. Mickevičienė).

2019 m. organizavome renginius kartu su Vilkaviškio kaimo bendruomenių sąjunga, Vilkaviškio r. Alvito mokykla-daugiafunkciniu centru, Vilkaviškio muzikos mokykla, Kauno Ugnies valdovų baletu mokykla, Kauno Ugnies valdovų Žongliravimo mokykla, Marijampolės meno mokykla, Kauno Suzukio pradine mokykla, šokių studija „Sokantys bateliai“.

Kultūros centras-muziejus, įgyvendindamas Vilkaviškio rajono savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano 2 programos „Kultūros plėtros programa“ 1 tikslo „Skatinti kultūrinę veiklą ir jos sklaidą“ 1 uždavinio – „Organizuoti Vilkaviškio rajono kultūros įstaigų veiklą“ 1 priemonę, vertinamas pagal 2 kriterijus: renginių ir lankytojų skaičius.

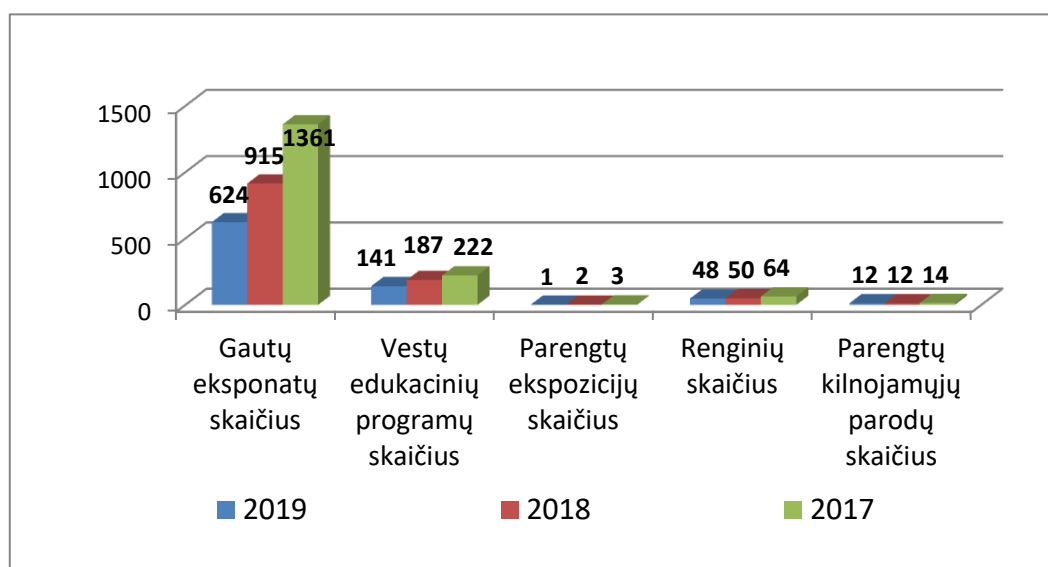
Kultūros centro-muziejaus darbo laikas patvirtintas Vadovaujantis Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugpjūčio 26 d. sprendimu Nr. B-TS-469 „Dėl Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 26 d. sprendimo Nr. B-TS-91 „Dėl Vilkaviškio rajono

savivaldybės kultūros įstaigų darbo laiko derinimo“ pakeitimo“. Esant poreikiui yra galimybė lankyti dvaro ekspozicijas ir pagal išankstinius užsakymus. Lankytojams pageidaujant ekskursijos vedamos ir užsienio kalbomis. 2019 m. Kultūros centre-muziejuje apsilankė 43 707 lankytojai ir svečiai. Lyginant su 2017 m. lankytojų skaičius išaugo 55,53 proc., tačiau lyginant su 2018 m. lankytojų skaičius sumažėjo 2,91 proc. Pagrindinės lankytojų skaičiaus sumažėjo priežastys yra užsakomųjų - masinių renginių skaičiaus sumažėjimas 2019 m. (žr. 2 pav.) 2020 m. planuojama atlikti apklausą, kuria bus siekiama išsiaiškinti apsilankančių dvare poreikius.

2 pav. Informacija apie lankytojų skaičių 2017–2019 m., asmenys

2019 m. Kultūros centre-muziejuje suorganizuoti 48 renginiai (2017 m. – 64 renginiai, 2018 m. – 50 renginių). Renginių skaičius sumažėjo, nes siekiant kokybiškesnės renginių kokybės jie buvo organizuojami sustambinti ir apjungiami į renginių ciklus. 2019 m. vesta 141 edukacinė programa moksleiviams ir suaugusiems, kuriose dalyvavo 3 820 lankytojų (žr. 3 pav.). Siekiant sudominti moksleivius edukacinėmis programomis, 2020 m. planuojamas teikiamų edukacinių programų atnaujinimas.

3 pav. Duomenys apie 2017–2019 m. vykdytą veiklą

Gautas finansavimas įstaigos veiklai 2019 m. – 286 163,90 Eur (iš jų valstybės lėšos – 2 000,00 Eur, Savivaldybės lėšos – 284 163,90 Eur). Vadovaujantis Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. B-TS-430 „Dėl Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centro-muziejaus teikiamų paslaugų kainų patvirtinimo“ 2019 m. biudžetinių įstaigų pajamų lėšų surinkta – 19 665,00 Eur., kurias sudaro: už edukacines pamokas – 7 490,00

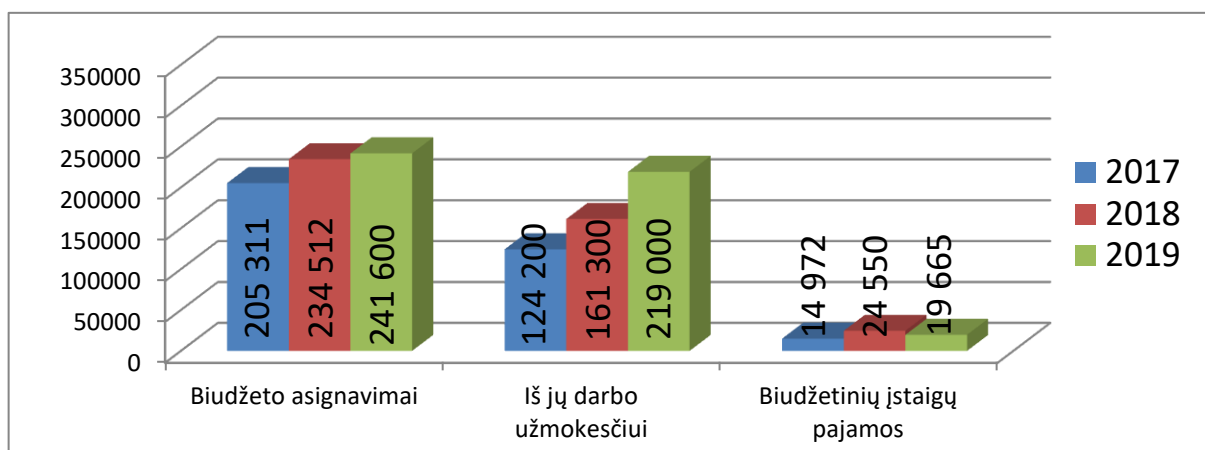
Eur, Kultūros centro-muziejaus lankymas – 10 315,00 Eur, kitos paslaugos (fotografavimas) – 1 860,00 Eur (detali informacija pateikiama 1 lentelėje).

1 lentelė. 2019 m. Įstaigos biudžetas

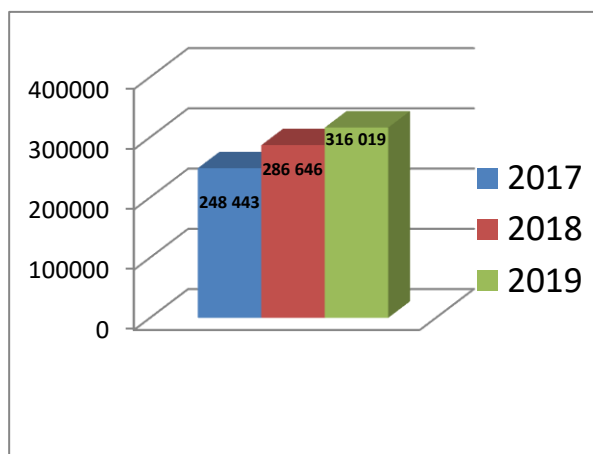
Eil. nr.	Gautų lėšų šaltiniai	Gautos lėšos (Eur)	Pastabos
1.	Lėšos iš savivaldybės biudžeto, iš jų:	241 600,00	Steigėjo lėšos
1.1.	darbo užmokesčiui su mokesčiais	219 000,00	Steigėjo lėšos
1.2.	kitoms išlaidoms	22 600,00	Steigėjo lėšos
1.3.	ilgalaikiam materialiam ir nematerialiam turtui įsigyti	0	Steigėjo lėšos
2.	Kultūrinių programų lėšos renginiams	12 836,00	Steigėjo lėšos (Kultūros projektų lėšos)
3.	Lėšos už teikiamas paslaugas	19 665,00	Biudžetinių įstaigų pajamos
4.	Lėšos iš kitų šaltinių	10 190,00	Rėmėjų lėšos
5.	Kiaulidės techninio projekto parengimui	27 727,90	Steigėjo lėšos
6.	Lėšos iš valstybės biudžeto	2 000,00	Valstybės lėšos
Iš viso:		314 018,90	

2019 m. gruodžio 31 d. komunalinėms paslaugoms liko kreditorinis įsiskolinimas – 529,00

Eur.

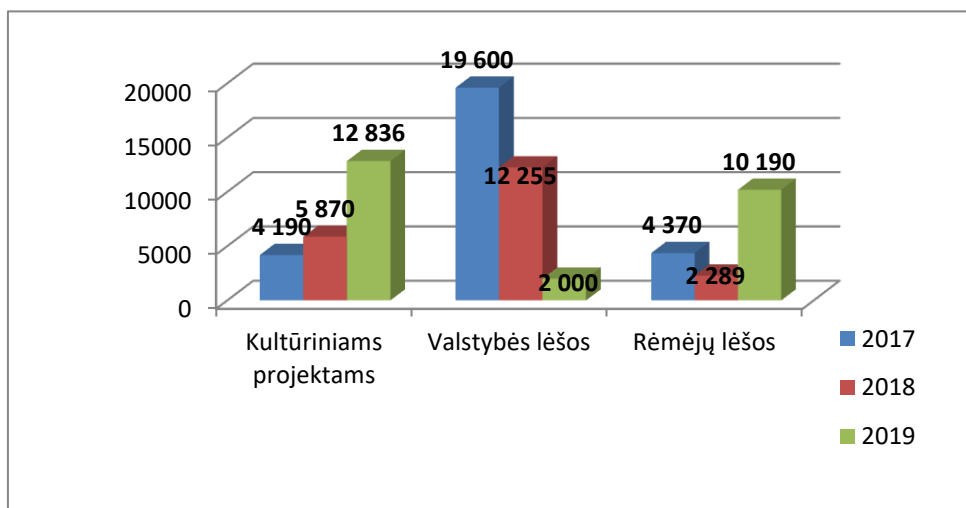
4 pav.. Biudžeto asignavimo lėšos 2017–2019 m., Eur

5 pav. Biudžeto asignavimai 2017–2019 m., Eur

Lyginant su 2017 m. Kultūros centro-muziejaus biudžetas išaugo 27,20 proc., lyginant su 2018 m. – 10,25 proc. Didžiausią biudžeto dalį sudaro išlaidos darbo užmokesčiui, 2019 m. jos sudarė 69,74 proc. 2018 m. – 56,27 proc., 2017 m. – 50 proc. Išlaidų darbo užmokesčiui didėjimą lėmė darbo užmokesčio didėjimas kultūros darbuotojams (žr. 4, 5 pav.).

2019 m. Vilkaviškio rajono savivaldybė kultūrinių projektų įgyvendinimui skyrė 12 836,00 Eur (lyginant su 2018 m. 6 966,00 Eur daugiau), valstybės skiriamos lėšos 2019 m. sudarė 2 000,00 Eur arba lyginant su 2018 m. 10 255,00 Eur mažiau. Skiriamų lėšų mažėjimą lėmė kultūriniam projektams neskirtas finansavimas iš valstybės biudžeto (žr. 6 pav.)

6 pav. Įgyvendinamiems projektams gautos lėšos, Eur

Kultūros centras-muziejus disponuoja turtu, kurio balansinė vertė 821 258,42 Eur, nusidėvėjimas – 69 809,57 Eur, likutinė vertė 751 448,85 Eur. Turtas valdomas patikėjimo teise. Didžiausią likutinę turto dalį sudaro kilnojamoms ir nekilnojamoms kultūros vertybėms 714 483,74 (95%), iš jų: kilnojamoms 413 819,82 Eur (58%), nekilnojamoms 300 663,92 Eur (42%).

III. KITA INFORMACIJA

Nuo 2019 m. kovo 12 d. iki 2019 m. balandžio 8 d. buvo atliekamas vidaus auditas vadovaujantis Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2019 metų veiklos planu. Audito tikslas – įvertinti Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centre-muziejuje sukurtas vidaus kontrolės procedūras darbo apmokėjimo įstatymo vykdymo srityje. Vidaus auditą atliko Centralizuoto vidaus audito skyriaus vyriausioji specialistė Renata Kailiuvienė. Įstaiga vidaus audito metu geranoriškai reagavo į auditorių pareikštas pastabas ir pasiūlymus dėl vidaus kontrolės gerinimo.

Rekomendacijoms įgyvendinti parengtas rekomendacijų įgyvendinimo planas pagal Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos centralizuoto vidaus audito skyriaus audito metu nustatytus faktus. Rekomendacijos įgyvendintos.

Direktorė

Jurgita Morozaitė